

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

Дэма-версія практычнага задання для экзамена па гісторыі Беларусі, для навучэнцаў 9-х класаў (2022/2023 навучальны год). Білет 11. Варыянт 3

Білет 11

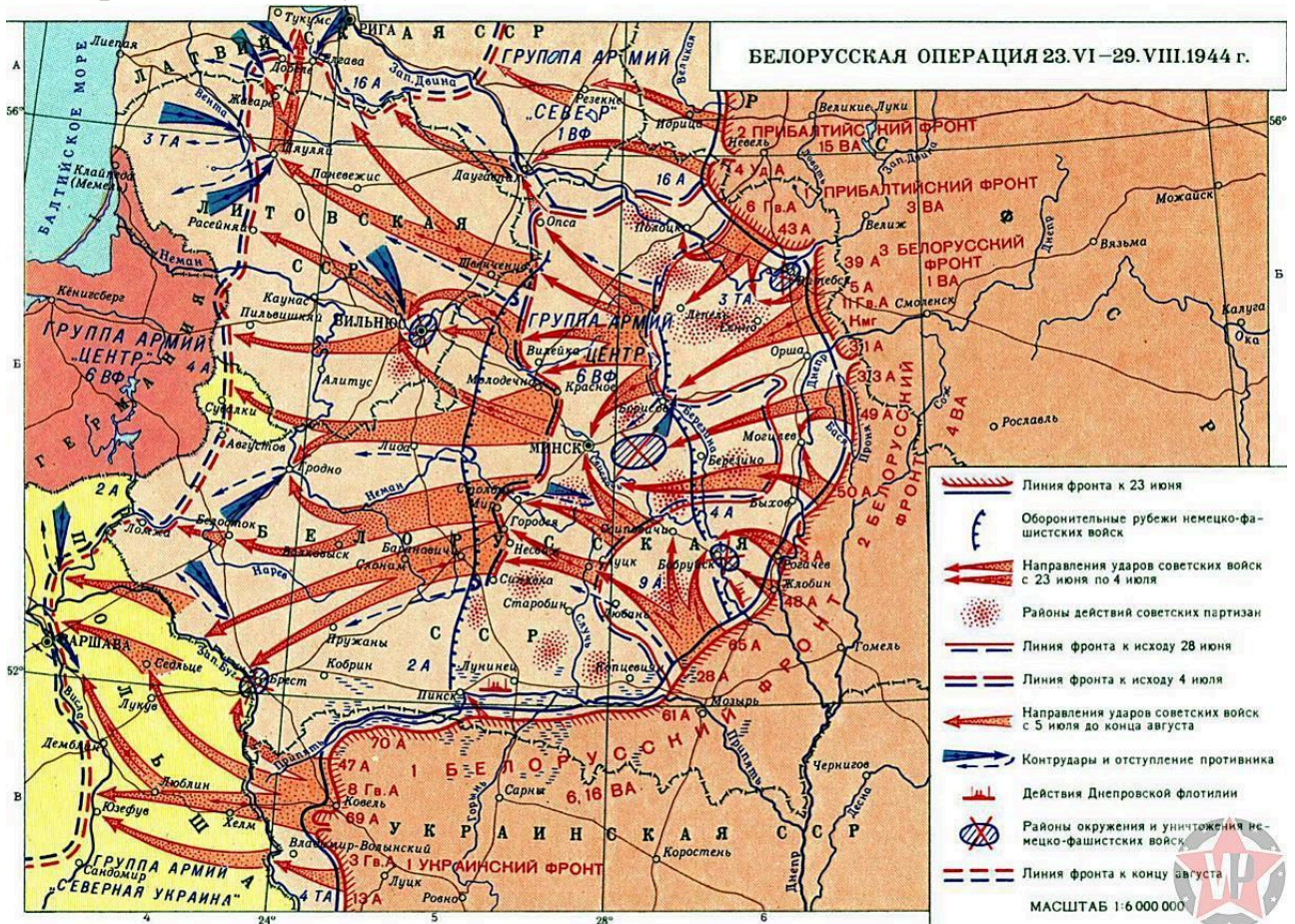
Практычнае заданне. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Заданні склала: Касьян Уладзімір Уладзіміравіч, настаўнік гісторыі і грамадазнаўства ДУА "Сярэдняя школа №8 г.Мазыра"

Выкарыстоўваючы прадстаўленыя матэрыялы, адкажыце на пытанні:

1. Растлумачце, чаму 3 ліпеня святкуецца ў Рэспубліцы Беларусь як Дзень Незалежнасці?
2. Якую задачу павінна была рашыць «рэйкавая вайна» у ходзе Беларускай наступальнай аперацыі?
3. Пералічыце з апорай на картасхему назвы франтоў, якія ўдзельнічалі ў аперацыі «Баграціён», і яе этапы.
4. Вызначце асноўныя вынікі Беларускай наступальнай аперацыі.

Крыніца I. Картасхема «Беларуская наступальная аперацыя «Баграціён» (23 чэрвеня – 29 жніўня 1944 г.)»

Крыніца II. Карціна Валянціна Волкава "Мінск 3 ліпеня 1944 года"

Крыніца III. З Пастановы ЦК КП(б)Б “Аб разбурэнні ж.-д. камунікацый суперніка метадам рэйкавай вайны». Чэрвень 1943 гады.

Чыгункі, якія праходзяць праз Беларусь, на ўсім іх працягу знаходзяцца пад бесперапынным уздзеяннем партызанскіх атрадаў і дыверсійных груп, што мае вялікае значэнне ў зрыве апэратыўных і стратэгічных задум суперніка. Разам з гэтым ЦК КП(б) Беларусі лічыць, што баявая праца беларускіх партызан па разбурэнні шляхоў падвозу суперніка можа і павінна быць узмоцнена, да гэтага ёсць усе перадумовы і магчымасці. Найважнейшымі з гэтых умоў маюцца: паўсюднае хуткае развіццё самога партызанскага руху, які прымае характар усенароднага руху супраць акупантаў, наяўнасць шырокай сеткі сувязі, аэрадромаў і пасадачных пляцовак для самалётаў, кіравальнасць усімі партызанскімі атрадамі і брыгадамі ў акупаваных абласцях і раёнах Беларусі, наяўнасць якіх працуюць на месцы абласцей і раённых падпольных камітэтаў КП(б) Беларусі.

Гэта задача можа быць паспяхова вырашана беларускімі партызанамі не толькі арганізацыяй крушэнняў воінскіх цягнікоў, выбухаў мастоў, чыгунак, станцый, вывадам са строю паравозаў, вагонаў, але і іншымі шляхамі.

Метадам рэйкавай вайны разбурэнне камунікацый можна давесці да ступені катастрофічнай для нямецка-фашысцкіх войскаў. Пры масавым ужыванні гэтага спосабу барацьбы супернік змушаны будзе праводзіць велізарныя працы працаёмкага характару па замене падарваных рэек для ўзнаўлення шляхоў. Трэба дастаўляць каласальную колькасць сталі, пракату, што для яго будзе амаль невырашальнай задачай.

Карэнная дэзарганізацыя ж.-д. камунікацый ворага складзе гістарычную заслугу беларускіх партызан у Вялікай Айчыннай вайне савецкага народа супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

<...>

Адказы:

1. У выніку наступу Чырвонай Арміі 3 ліпеня 1944 г. вызвалена сталіца БССР - г. Мінск, што мела важнае стратэгічнае значэнне.
2. За тры дні да пераходу ў наступленне войскаў Чырвонай Арміі беларускія партызаны пачалі трэці этап «рэйкавай вайны». У ноч з 19 на 20 чэрвеня 1944 г. партызаны атакавалі чыгуначныя камунікацыі ворага па ўсёй тэрыторыі акупаванай Беларусі і падарвалі 40775 рэк. Рух па чыгунках быў паралізаваны. Да 29 чэрвеня 1944 г., у перыяд паспяховага наступлення Чырвонай Арміі, партызаны падарвалі яшчэ 20 тыс. рэк, у выніку чаго германскія войскі не маглі выкарыстоўваць чыгуначны транспарт у неабходным аб'ёме ні для дастаўкі рэзерваў, ні для эвакуацыі сваіх частак.
3. У выніку наступлення Чырвонай Арміі была поўнасьцю вызвалена Беларусь, частка Прыбалтыкі і ўсходнія раёны Польшчы. На фронце савецкія войскі прасунуліся ўглыб. Фактычна была разгромлена група войскаў "Цэнтр", а група войскаў "Поўнач" пастаўлена на грань паразы. Акрамя таго, былі значна знясілены нямецкія рэзервы. Аперацыя дала плацдарм для наступу на Польшчу, а далей у Нямеччыну, шляхам захопу двух плацдармаў.
4. З савецкага боку да ўдзелу ў аперацыі былі прыцягнуты войскі 1-га, 2-га і 3-га Беларускіх франтоў, а таксама войскі 1-га Прыбалтыйскага фронту. У выніку першага этапу аперацыі "Баграціён" варажая групоўка армій "Цэнтр" пацярпела поўнае паражэнне. У ходзе другога этапа Беларускай аперацыі ў ліпені 1944 г. былі вызвалены Маладзечна, Смаргонь, Баранавічы, Навагрудак, Пінск, Гродна. А вызваленнем 28 ліпеня Брэста завяршылася выгнанне нямецка-фашысцкіх захопнікаў з тэрыторыі Беларусі.